

**Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie
2019 – 1 – SK01 – KA201 - 060682**

Rastlinná strava

Tradičné jedlá rastlinného charakteru patrili na Slovensku k základným a prevládajúcim. Zameriavame sa na jedlá pripravené z obilnovej múky alebo krúp, zo strukovín (hrachu, šošovice, bôbu, fazule, cícera, slovienky), zo zeleniny, ovocia, lesných plodov a pod. V nasledujúcom zozname vyberte jedlá, ktoré sú u vás známe a zaznamenajte miestne špeciality:

Chlieb

- Pečie niekto v obci/meste domáci chlieb podľa tradičného receptu? Napíšte približný počet rodín, v ktorých sa pečie chlieb.
- Uveďte miestny názov domáceho chleba, recept a postup práce.
- Nachádza sa v obci/meste tradičná chlebová pec? Opíšte. Dokumentujte fotograficky a kresbou schémy pece.
- Nachádza sa v obci/meste pekáreň? Ak áno, používajú niektorý z tradičných receptov obce/mesta?

Jedlá z múky

- Aký je miestny názov polievky z nakvasenej múky, prípadne chlebového kvásku, kyslastej chuti?
- Aký je miestny názov kaše z múky alebo kaše z krúp?
- Aký je miestny názov domácich cestovín, ktoré sa zavárajú do polievok?
- Aký je miestny názov domácich cestovín (múčnych alebo múčno-zemiakových), ktoré sa podávajú/podávali ako samostatné jedlá?
- Aký je miestny názov domácich plnených cestovín ako samostatného jedla?
- Aký je názov placiek z múčneho cesta?
- Vyberte múčne jedlo, ktoré občania považujú za miestnu alebo regionálnu špecialitu. Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy, dokumentujte fotografiou.

Pečivo

- Aký je miestny názov pečiva pripraveného z múky a vody, v ktorej sa nechali lúhovať zrná naklíčeného obilia?
- Aký je miestny názov pečiva tvarované ho do podoby zvierat, vtákov, praclíkov a pod.?
- Aký je miestny názov pečiva v dlhých šúľkoch, ktoré sa upečené láme alebo krája na malé kúsky?
- Aký je miestny názov pečiva z kukuričnej múky?
- Aký je miestny názov pečiva praženého v horúcom tuku?
- Ktoré pečivo sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy, dokumentujte fotografiou.

Koláče

**Sebaidentifikácia v multietnickom prostredí ako prostriedok etnickej tolerancie
2019 – 1 – SK01 – KA201 - 060682**

- Aký je miestny názov okrúhleho koláča v tvare chleba?
- Aký je miestny názov koláča z pleteného cesta?
- Aký je miestny názov koláča, do ktorého sa naraz dáva niekoľko plniek?
- Piekli alebo pečú sa koláče v hlinených, plechových alebo liatinových formách? Zaznamenajte miestne názvy. Dokumentujte fotograficky tradičné formy na pečenie koláčov.
- Aký je miestny názov závinu plneného plnkou?
- Aký je miestny názov koláča s čerstvým ovocím?
- Ktorý koláč sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy, dokumentujte fotografiou.

Zelenina

- Ktoré jedlo zo strukovín (polievka, prívarok a pod.) sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy.
- Ktoré jedlo z kapusty (sladkej alebo kyslej) sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy.
- Ktoré jedlo zo zemiakov sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy.
- Ktoré jedlo z ostatnej zeleniny (paradajky, papriky, tekvice, baklažány, repa a pod.) sa považuje za miestnu alebo regionálnu špecialitu? Uveďte názov, napíšte recept a postup prípravy.

Ovocie

- Varí alebo varilo sa v obci/meste jedlo z čerstvého ovocia? Zaznamenajte názov jedla a druh ovocia.
- Aký je miestny názov sušeného ovocia? Ktoré druhy ovocia sa sušia alebo sušili? Akým spôsobom (na slnku, v peci, v rúre...)?
- Varí alebo varilo sa jedlo zo sušeného ovocia? Zaznamenajte miestny názov jedla a druh sušeného ovocia.
- Zbiera alebo zbieralo sa v lesoch a na lúkach ovocie? Ktoré druhy najčastejšie?
- Varí alebo varil sa lekvár? Z ktorého ovocia najčastejšie?

Iné rastliny

- Zbiera alebo zbierali sa v lesoch a na lúkach rastlinné listy, kvety plody, hľuzy alebo korene? Ktoré druhy najčastejšie? Zbierali sa na konzumáciu alebo na predaj? Ak na konzum, zaznamenajte použitie a miestne názvy.
- Zbierajú alebo zbierali sa v lesoch huby? Ktoré druhy najčastejšie, aké sú ich miestne názvy? Zaznamenajte použitie a miestne názvy

Zdroj: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV